Dosarul nr. 5r-328/2025 4-25060491-38-5r-02052025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

10 noiembrie 2025 mun. Orhei, R. Moldova
Judecătoria Orhei, sediul Central
În componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecătorul Viorica Severin
Grefier Irina Buhaniuc
cu participarea:
Reprezentantului agentului constatator al IP Orhei Viorica Dubniuc
Apărătorului petentei, avocat Boris Dariev
În lipsa:
Petentei Orhei Raisa

examinând în ședință de judecată publică cauza contravențională, la contestația depusă de avocatul Boris Dariev în interesele petentei *Orhei Raisa,* împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 427097 şi deciziei de sancționare din 09 aprilie 2025, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea pedepsei în formă de amendă în mărime de 500 u.c., ce constituie suma de 25 000,00 lei,

a c o n s t a t a t:

La 09 aprilie 2025, de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Dodon Stepan, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 427097, în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional în privința lui Orhei Raisa pe faptul că, în perioada 01 august-31 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptat mijloacele băneşti în valută străină, ruble ruseşti, prin intermediul contului bancar personal deschis la instituţia bancară”PSB Bank” situată în Federaţia Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidenţiale, precum şi al referendumului republican constituţional din anul 2024.

Totodată, prin decizia agentului constatator, din aceeași dată, lui Orhei Raisa, i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de sancționare din 09 aprilie 2025, Orhei Raisa prin intermediul avocatului Boris Dariev, a depus contestație la 23 aprilie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 395 alin.(1) pct.1) Cod contravențional, contestația a fost expediată pentru examinare conform competenței.

În susținerea contestației petentul a invocat că, la 09 aprilie 2025, în baza procesului contravențional agentul constatator ar fi stabilit că contravenienta ar comis contravenția prevăzută de art. 47' alin.(l) Cod contravențional și în baza acestui proces verbal i-a fost aplicată amendă în mărime de 25 000 lei

Cu decizia asupra cauzei contravenționale nr, MAI06 427107 din 09 aprilie 2025, nu este de acord, o consideră neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale.

În drept întemeiază contestația conform prevederilor art. 5 , art. 7, art. 9, art. 425, art. 440, art. 458, art. 375, art. 460 din Codul contravențional.

Concluzionează că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Simpla indicare în procesul verbal contravențional a articolului care prevede o sancțiune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient.

Consideră că agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului. Respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale constituie însăți în esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor.

Prin contestație solicită anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 09 aprilie 2025, cu încetarea procesului contravențional în privința Orhei Raisa, în legătură cu lipsa faptei contravenției.

Ulterior, la 19 august 2025 avocatul, Boris Dariev, acționând în interesele petentei a depus o cerere de completare a contestației împotriva procesului-verbal MAI06 427107 din 09.04.2025.

A indicat că, prin procesul-verbal contravențional nr. MAI06 427107 din 09 aprilie 2025, agentul constatator al IP Orhei, ar fi constatat vinovăția lui Orhei Raisa în comiterea contravenției prevăzută de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional aplicându-i sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., ceea ce constituie suma de 25 000 de lei.

Reieșind din procesul-verbal contestat, contravenientei Orhei Raisa i se incriminează că, în perioada 01 august-31 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptat mijloacele băneşti în valută străină, ruble ruseşti, prin intermediul contului bancar personal deschis la instituţia bancară”PSB Bank” situată în Federaţia Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidenţiale, precum şi al referendumului republican constituţional din anul 2024.

Agentul constatator a indicat că, contravenienta ar fi comis contravenția prevăzută de art.47/1 alin.(l) din Codul contravențional, fără a stabili dacă aceasta a acceptat bani, cu scopul de a vota sau nu, circumstanță fără de care nu poate sta la baza sancționării unei persoane.

Problemele ce drept ce se impun a fi analizate în prezenta cauză sunt următoarele:

- Lipsa elementelor constitutive ale contravenției - din descrierea faptei nu rezultă în mod clar toate elementele esențiale necesare pentru existența unei contravenții.

- Nulitatea absolută a procesului-verbal - se impune examinarea aspectelor de formă Și de fond care atrag nulitatea acestuia.

- Analiza probatoriului - se va evalua dacă mijloacele de probă prezentate sunt concludente, pertinente și suficiente pentru a susține constatarea faptei contravenționale.

Cu referire la prima problemă, consideră că fapta imputată lui Orhei Raisa se bazează pe constatări vagi și generale ale agentului constatator.

Reieșind din prevederile art.47/1 alin.(l) din Codul contravențional al RM coruperea electorală pasivă este pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Analizând procesul-verbal care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalității, se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contravenționale pe care ar fi săvârșit - o contravenienta.

Conform descrierii faptei contravenționale*, Orhei Raisa* ar fi acceptat surse financiare necuvenite în perioada scrutinului electoral din toamna anului 2024, în scopul influențării exercitării unor drepturi electorale.

Actul constatator nu indică în mod concret data, locul, contextul și mijloacele prin care aceste presupuse fapte ar fi fost săvârșite, lipsind astfel elementele necesare pentru individualizarea faptei și pentru stabilirea răspunderii contravenționale. În ceea ce privește încadrarea juridico-contravențională a faptei, se constată că agentul constatator nu a demonstrat că *Orhei Raisa* ar fi acceptat mijloace bănești cu scopul de a- și exercita drepturile electorale într-un anumit mod, în cadrul alegerilor prezidențiale și al referendumului republican constituțional din anul 2024. În lipsa unor asemenea dovezi, caracterul ilicit al faptei rămâne neprobat.

Lipsa stabilirii scopului precis al remiterii sau acceptării mijloacelor bănești - respectiv influențarea exprimării votului - conduce la concluzia că nu sunt întrunite elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul

contravențional al Republicii Moldova. Acceptarea unor sume de bani, în sine, nu este suficientă pentru a atrage răspunderea contravențională, în lipsa probării scopului electoral al acestei acțiuni.

Atenționează asupra faptului că o cerință obligatorie, care reiese implicit din dispoziția alin. (l) art. 47^1 Cod Contravențional, este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cuvină alegătorului. Se are în vedere că banii, bunurile, serviciile ori alte foloase, oferite sau date alegătorului, nu-i sunt legal datorate acestuia, în calitate de alegător. În alți termeni, este necesar ca, reieșind din reglementările normative în vigoare, alegătorul să nu fie îndreptățit a accepta sau primi asemenea foloase.

Prin urmare, pentru a stabili dacă o persoană a comis a faptă contravențională, este necesar ca fapta să conțină elementele constitutive ale contravenției incriminate.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor al faptei prejudiciabile prevăzută la art. 47^1 alin.(l) Cod contravențional, este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau nu drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47^1 Cod contravențional. Accentuează că scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective și nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor bănești. La caz, agentul constatator nu a demonstrat faptul că contravenienta urma să-și asume vreun angajament ce ține de drepturile ei electorale sau că ar fi primit remunerări în acest scop.

Atenționează că, în raport cu acțiunile/inacțiunile contravenientei nu există obiectul material sau imaterial al contravenției de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „ bunuri, servicii, privilegii sau avantaje ”.

Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative, care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

În speță, constată că probatoriul în cauza contravențională atestă că nu s-a confirmat săvârșirea de către *Orhei Raisa* a faptei de corupere electorală pasivă, adică: latura obiectivă, obiectul și scopul contravenției.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47^1 Cod contravențional, constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje. La caz, contravenienta nu a primit nici bunuri și nici servicii pentru a vota.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 47[1] Cod contravențional, se caracterizează prin intenție directă. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile contravenientei ar fi constat în acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional. Nu a fost constatat în mod direct faptul acceptării și nici al primirii mijloacelor bănești de către *Orhei Raisa*, astfel încât nu poate fi reținută răspunderea contravențională în lipsa unor dovezi certe.

Sancționarea unei persoane nu poate avea loc în baza unor simple presupuneri, supoziții sau interpretări ale agentului constatator, fără administrarea unor probe care să confirme, dincolo de orice dubiu rezonabil, existența tuturor elementelor constitutive ale faptei contravenționale. O asemenea practică contravine în mod evident principiilor legalității și prezumției nevinovăției, principii fundamentale consacrate atât de legislația națională, cât și de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Potrivit acestor principii, atragerea la răspundere contravențională trebuie să se bazeze exclusiv pe fapte constatate în mod obiectiv și pe probe administrate în conformitate cu legea, cu respectarea dreptului la un proces echitabil, or, în speță, materialul contravențional examinat nu conține probe care să ateste faptul că Orhei Raisa ar fi acceptat ori primit mijloace bănești în scopul determinării alegătorilor să voteze într-un anumit mod. Lipsesc atât elementele materiale ale faptei, cât și dovezile privind intenția - element indispensabil în cazul unei acuzații de corupere electorală.

Potrivit punctului 14) din procesului-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența persoanei.

Conform art.443 alin. (6) faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesid-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu si numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal. (6[1]) Nu poate avea calitatea de martor în condiţiile alin. (6) un ah agent constatator.

Potrivit punctului 15) din procesul-verbal contravenţional, la rubrica „martor asistent”, agentul constatator a indicat martor asistent Sandu Lidia, Unirii, 42,

Orhei.

Comunică, în situaţia în care procesul-verbal contravenţional a fost întocmit în prezenţa contravenientei, care a refuzat să semneze, menţionarea completă şi clară a datelor martorului asistent devine o cerinţă esenţială pentru valabilitatea procesului-verbal.

Astfel, identificatorii minimi necesari - cum ar fi *IDNP-ul, numărul de telefon, precum si idresa completă* - trebuie să fie indicate în mod expres în cuprinsul procesului-verbal, pentru a rermite verificarea identităţii martorului şi, după caz, citarea sau audierea acestuia în cadrul şedinţei de judecată.

În lipsa unui martor asistent sau a confirmării certe că procesul-verbal a fost întocmit fără respectarea procedurii prevăzute de lege, poate ridica serioase dubii cu privire la veridicitatea constatării şi poate constitui un viciu de formă ce atrage nulitatea a procesului-verbal.

Alt motiv de nulitate este: ”neindicarea seriei si buletinului de identitate”, în speţă, procesul-verbal contravenţional nu conţine menţiuni referitoare la seria şi numărul actului de identitate al Raisei Orhei. Această omisiune reprezintă o încălcare esenţială a prevederilor art. 445 alin. (1) din Codul Contravenţional, conform cărora neconsemnarea în procesul-verbal a acestor date atrage nulitatea absolută a acestuia.

Prin urmare, procesul-verbal întocmit în cauză este lovit de nulitate absolută, fiind lipsit de efecte juridice, şi nu poate constitui temei legal pentru aplicarea sancţiunii contravenţionale.

Perioada indicată 01 august 2024 – 31 noiembrie 2024, reprezintă o simplă formalitate de indicare a perioadei.

Agentul constatator nu indică în mod concret faptele sau acţiunile prin care contravenţia ar fi fost săvârşită în această perioadă şi nici nu oferă dovezi care să susţină caracterul continuu sau repetitiv al pretinsei fapte până la momentul întocmitorii procesului-verbal cu privire la contravenţie, în lipsa unor detalii factuale şi probatorii, această afirmaţie rămâne nejustificată şi lipsită de temei legal.

Menţiunea referitoare la perioada „august - noiembrie 2024” este una evazivă, bazată exclusiv pe o deducţie subiectivă a agentului constatator, nefiind susținută de probe legale și pertinente.

*D*acă presupusa faptă a fost săvârşită până la 14 august 2024, întrucât atragerea la răspundere contravenţională până la această dată, este nelegală, fiind faptul că lipsea temeiul juridic al incriminării.

Art. 47[1] din Codul contravenţional - a fost introdus abia prin Legea nr. 230 din

31.07.2024, cu intrare în vigoare din 15.08.2024. Stabilirea datei exact a comiterii contravenţiei este absolut necesar, pentru a individualiza fapta contravenţională şi a

constata săvârşirea acesteia, or, art.47[1] alin.(l) din Codul Contravenţional a intrat în vigoare la data de 15 august 2024 prin Legea nr.230 din 31.07.2024.

Respectarea prevederilor legale, ce ține întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și respectiv, demonstrarea comiterii contravenției, se impune pentru a respecta dreptul contravenientului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, inclusiv pentru respectarea prevederilor art.3, 5, 7 din Codul contravențional al RM.

Cu trimitere la prevederile art.7, 425 din Codul Contravențional, concluzionează că, agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Sarcina probei este în seama acuzatului numai dacă acesta are vreun motiv scuzabil, însă în cazul în care există dubii cu privire la vinovăție, acestea urmează a fi interpretate în favoarea lui.

La caz, nu există probe care să confirmă vinovăția cet. Orhei Raisa în comiterea contravenției imputate și nu confirmă, dincolo de orice îndoială rezonabilă, vinovăția acesteia.

Cu privire la cea de a treia problemă: „probatoriul”, dispoziția art.94 din Codul de procedură penală reglementează datele neadmise ca probe, prin urmare, în temeiul alin.(l) pct.4), 8) al art.94, solicită neadmiterea drept probe, a următoarelor acte, inclusiv că nu sunt autentificate în modul corespunzător: „Extrasul din fişierul intitulat "Orhei” nr. 7305 din data de 29.04.2025, act fiind emis ulterior întocmirii procesului-verbal, fiind transmis prin intermediul adresei electronice... care face parte integrantă din Anexa nr.2 ... produse analitice incluse în raportul de analiză informaţional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322...

Atenţionează că provenienţa acestui Extras nu este demonstrată, iar trimiterea la cauza penală nr.2023970322 nu poate fi acceptată, în situaţia în care nu există ordonanţă de ridicare a acestui înscris şi nu este autorizarea judecătorului de instrucţie, pentru fi folosite probe din acel dosar penal în prezenta cauză contravenţională. Acest înscris nu atestă deschiderea de către contravenientă a contului bancar în banca din Federaţia Rusă şi nu atestă acceptarea rublelor ruseşti.

La fel, acest ’’extras” are un conținut tehnic succint, care nu reflectă rezultatele examinării măsurilor speciale de investigații Și nici nu face referire la fapte care ar fi săvârșite de către *Orhei Raisa*, ci doar mențiunea că informația recepționată a fost transcrisă pe un suport de informații de tip DVD-R. Mențiune făcută și pe conținutul acesteia. Notă ’’Prezentul document reprezintă un extras și nu substituie documentul original în întregime”.

Potrivit procesului-verbal de examinare a documentelor din *09.04.2025,* s-ar fi examinat un fișier cu denumirea, fișierul EXCEL ” fiind transmis prin

intermediul adresei electronice... care face parte integrantă din Anexa nr.2 produse analitice incluse în raportul de analiză informațional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322.

Scrisoarea Inspectoratului Național de Securitate Publică nr.34/17/1-3595 din 07 aprilie 2025 adresată Inspectoratului de Poliție Orhei, prin care ar fi fost remise materiale obținute în cadrul măsurilor speciale de investigații, în cauza penală nr. 2023970322, nu poate constituie probă la caz, deoarece nu există o ordonanță de ridicare a acestor materiale, exclusiv pentru prezenta cauza contravențională, precum și nu există nici o ordonanță cu privire la recunoașterea acestor materiale în calitate de probă pe cauza contravențională examinată.

Atenționează că proveniența acestui Extras, nu este demonstrată, iar trimiterea la cauza penală nr. 2023970322 nu poate fi acceptată, în situația în care nu există ordonanță de ridicare a acestui înscris și nu este autorizarea judecătorului de instrucție, pentru fi folosite probe din acel dosar penal în prezenta cauză contravențională.

Parvenirea acestui fișier în format Excel la adresa electronică, nu se știe care, nu poate fi acceptat cu titlu de probă, mai ales că acest fișier nu a fost prezentat. Raportul privind înregistrarea contravenției RAP01 564701, are la bază materialele obținute prin scrisoarea INSP din 08.04.2025, însă nicăieri nu se indică despre comiterea contravenției comise de către Orhei Raisa. Ordonanța din 09.04.2025 cu privire la formarea grupului de lucru nu constituie probă, despre comiterea contravenției incriminate contestatarei. Raportul de analiză informațional-criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.181^1 și art. 243 alin. (3) lit. a) Și b) Cod penal - a fost efectuat reieșind din învinuirea adusă (cuiva) în temeiul art.181^1 și art. 243 alin. 13) lit. a) și b) Cod penal, în cauza penala nr.2023970322 și respectiv, nu poate fi folosit cu titlu de probă în cadrul prezentei cauze contravenționale intentate în baza art. 47- Cod contravențional. Mai mult, în partea dreaptă de sus a raportului respectiv, este strict menționat că, a se utiliza doar în cadrul cauzei penale nr. 20239703221. Prin urmare, este ilegală folosirea acestui raport în alte cauze contravenționale, sau chiar penale. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025 prin care s-a admis demersul procurorului și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP01 433516.

Înscrisurile respective, nu conferă valoare probantă și nici nu pot fi accepte în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că contravenienta a acceptat sau primit mijloace bănești, nu stabilesc niciun comportament electoral determinat de o pretinsă mituire; nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor.

Potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025, prin

care s-a admis demersul procurorului în PA și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP01 433516 *și anume:*

- ordonanța procurorului Cristina Carajeleascov din 22.10.2024 privind efectuarea măsurii speciale de investigație; încheierea și mandatul judecătorului de instrucție al judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 13-7921/2024 din 22.10.2024; procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024; -ordonanța procurorului Cristina Carajeleascov din 08.11.2024 privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurilor speciale de investigație. Celelalte înscrisuri anexate la materialele cauzei, nu pot fi luate în considerare de către instanță, în situația în care nu au fost obținute legal.

Respectiv, aceste înscrisurile contravin art.425 din Codul contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională, or probele care să indice asupra comiterii contravenției, urmează a fi, dobândite în mod legal.

Un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr.2023970322, nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art.94 CPP), și nu există o autorizare conform prevederilor art.136 alin, (7), 301 CPP pentru folosirea lor în prezenta cauză. Aprecierea probelor, reprezintă un proces complex și fundamental, având rolul decis în stabilirea adevărului și pronunțarea unei hotărâri corecte, deci, presupune evaluarea corectă a tuturor probelor administrate în dosar, în vederea stabilirii faptelor.

Astfel, la aprecierea probelor, instanța urmează să țină cont de criteriilor de apreciere a probelor cum ar fi: relevanța (adică, dacă proba este legată de fapta comisă), autenticitatea (adică, dacă proba este reală), credibilitatea (adică, dacă proba a fost obținută se potrivește cu alte probe), convergența (adică mai multe probe indică spre aceeași concluzie), completitudinea (adică, ansamblul probelor ofer o imagine suficient de clară și complet a faptei, fără lacune esențiale).

Deci, aprecierea probelor, este o sarcină de mare responsabilitate a instanței, iar aprecierea probelor este decisivă pentru emiterea soluției.

Ținând cont de cele expuse mai sus, constată că agentul constatator nu a stabilit circumstanțele esențiale pentru justa soluționare a cauzei contravenționale, în special fapta contravențională pretins comisă de către *Orhei Raisa*, ceea ce contravine prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravențional.

Este important de menționat că organele de drept au obligația de a-și desfășura activitatea în limitele și în conformitate cu legea fundamentală, asigurând totodată calitatea legislației, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale - elemente ce constituie însăși esența unei societăți democratice.

Obligația statului de a se conforma cu bună-credință angajamentelor asumate

reprezintă un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor, principiu care, în prezenta cauză, nu a fost respectat.

În speță, agentul constatator, la momentul întocmirii procesului-verbal contravențional, nu a clarificat și nu a dovedit aspecte esențiale ale cauzei, precum modul în care au fost acceptate și primite mijloacele financiare, și care erau obligațiile electorale ce urmau a fi îndeplinite în schimbul sumei de bani. Prin urmare, fapta contravențională nu a fost în mod concret stabilită. Analizând procesul-verbal prin prisma dispozițiilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului constată că, materia contravențională este subsumată noțiunii de acuzație în materie penală în sens convențional, așa cum a arătat Curtea de la Strasbourg în mai multe decizii de speță.

Având în vedere cele menționate, se poate concluziona că prezenta cauză constituie o acuzație în și pe cale de consecință contravenientului trebuie să i se respecte toate drepturile garantate de acest articol, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului inclusiv să i se aplice prezumția de nevinovăție, întrucât paragraful 2 al articolului menționat dispune că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Reieșind din cele menționate, solicită admiterea integrală a contestației din motivele de fapt și de drept invocate în contestație.

În ședința de judecată, apărătorul petentei Orhei Raisa, avocatul Boris Dariev a solicitat admiterea contestației pe motivele de fapt și drept indicate în aceasta. Menționează, că nu s-a dovedit intenția petentei de a comite contravenția prevăzută la art. 47^1 din Codul contravențional, iar prin primirea mesajelor indicate în Extrasul din fișierul Excel, nu se dovedește că ***Orhei Raisa***, a fost implicată și a avut tangență cu coruperea electorală.

Mai mult ca atât, Republica Moldova din anul 2022, a încetat conlucrarea cu băncile ruse. Totodată, mesajele cu „PSB bank” au fost întrerupte, de apărare fiind prezentat în acest sens răspuns de la operatorii „Moldtelecom”, „Moldcell” și „Orange”.

La fel, a indicat că petiționara este pensionară și face parte din păturile social vulnerabile, are o pensie lunară de 2 934,04 lei și nu are alte venituri.

Dacă se va stabili netemeinicia contestației înaintate, *solicită aplicarea în privința petentei a prevederilor art. 44^1 din Codul contravențional și micșorat amenda la minim posibil, deoarece petenta este pensionară, fiind într-o stare de vulnerabilitate.*

În ședința de judecată, reprezentantul agentului constatator Dubniuc Viorica a solicitat respingerea contestației, cu menținerea procesului-verbal cu privire la contravenție. Consideră că a fost probată vinovăția prin actele anexate la dosar, la documentarea lui Orhei Raisa, s-a constatat că numărul de telefon, ce-i aparține acesteia și s-au identificat 18 conexiuni, astfel în acțiunile acesteia, sunt

prezente elementele art. 47/1 alin. 1 CC.

În ședința de judecată, petenta Orhei Raisa, fiind citată despre data, ora și locul examinării prezentei cauzei, fapt confirmat prin avizul de recepție a citațiilor, anexate la materialele cauzei, (f.d.18;50) nu s-a prezentat și nu a informat instanța motivele ne prezenței, nu a solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsă.

Totodată, apărătorul petentei, a indicat că acesta cunoaște despre ședința de judecată, considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa petentei *Orhei Raisa*.

Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică.

În conformitate cu art. 447[1] din Codul contravențional al RM, prezența agentului constatator și a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie.

5) *Absența* agentului constatator *sau a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional*, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințare prealabilă, *nu împiedică examinarea cauzei*.

Astfel, ținând cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării art. 382 și cu aplicarea art. 447[1] și 455 alin. (3) din Codul contravențional al RM, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa petentei, *drepturile și interesele acesteia fiind apărate și reprezentate de avocatul Boris Dariev.*

Termenul de depunere a contestației

În conformitate cu prevederile art.395 alin. (1) pct.2 CC, instanța de judecată, examinează contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

Conform art.448 alin.(1) şi (2) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. *Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).*

Astfel, în conformitate cu alineatului (4) al articolului precitat *supra*, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza.

Verificând respectarea termenul depunerii contestației de către Orhei Raisa,

instanța de judecată fixează că, decizia de sancționare din 09 aprilie 2025 a fost emisă în prezența lui Orhei Raisa, care însă a refuzat să semneze, fapt ce se confirmă prin semnătura agentului constatator și a martorului asistent, Sandu Lidia.

La 23 aprilie2025 Orhei Raisa a înaintat autorității din care face parte agentul constatator, Inspectoratului de Poliție Orhei, contestație asupra procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din aceeași dată, întocmit în privința acesteia. Drept urmare, luând în considerație circumstanțele expuse supra, instanța consideră că, contestația înaintată este depusă în termen.

Examinarea pe fond a contestației

Audiind participanții la proces, studiind decizia de sancționare și materialele din dosarul contravențional prezentat, în coraport cu argumentele expuse în contestație, instanța de judecată reține următoarele.

Astfel, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 paragraful 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată *verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal, *instanța de judecată observă că motivele de nulitate absolută a actului pot* fi invocate atât de către părți*, cât și din oficiu de către instanță, pentru asigurarea respectării principiilor legalității și dreptății stabilite expres de art. 5 și 7 din Codul contravențional*.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. *Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzută de §2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.*

Obligația imperativă cu privire la indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenție de către agentul constatator a tuturor circumstanțelor cauzei, derivă și din prevederile art. 443 alin. (3) din Codul contravențional*, potrivit căruia, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde*: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul,

codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387; g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei; h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii.

Potrivit art. 445 din Codul contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, *doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.*

În speță, verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Orhei Raisa, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, ***instanța de judecată constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate, iar temeiuri de nulitate absolută nu au fost depistate.***

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii. *Astfel,* în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Ziliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

Totodată, conform art. 14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. *Contravenția se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.* Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Mai mult, art. 440 alin. (3) din Codul contravențional, prevede că constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (3) din Codul contravențional al RM, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Art. 374 din Codul contravențional al RM, stipulează că procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

În conformitate cu prevederile art. 393 din Codul contravențional sunt competente să soluționeze cauzele contravenționale instanța de judecată, procurorul, comisia administrativă, agentul constatator (organele de specialitate specificate la art.400-423[12]).

În conformitate cu art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit alin. (2) art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are

dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de conformitate cu prezentul cod, iar în conformitate cu alin.(4), autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Conform art. 458 din Codul contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine:* caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, *iar potrivit prevederilor art. 460 Codul contravențional,* instanța de judecată hotărăște asupra cauzei contravenționale, pronunțându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic și juridic ale cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin.(1), (2) din Codul contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză. Din conținutul alin.(5) a articolului precitat, sânt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Prin urmare, reieșind din natura penală a contravenției, stabilită prin cauza Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005)**, **în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art.6 par.2 CEDO**, agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod contravențional al RM **și prin prisma cauzei Anușca vs Moldova (18 iulie 2009), urmează să exercite o investigație completă, nepărtinitoare și obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient și concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existenței faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale și administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 4270107 din 09 aprilie 2025, s-a încheiat în prezența lui Orhei Raisa, care a refuzat să semneze, fapt confirmat prin semnătura martorului Sandu Lidia.

Pe acest considerent, procesul-verbal și decizia pe caz, au fost emise în prezența martorului asistent Sandu Lidia, *la caz, aceste circumstanțe, nu pot afecta în mod esențial fondul cauzei*.

În acest context, se reține că, ne consemnarea în procesul-verbal a unor date prevăzute la art.443 Cod contravențional, în privința cărora au fost invocate obiecții, se atestă că acestea nu afectează în mod esențial fondul cauzei. **Or,** *petenei* ***Orhei Raisa****,* în acest sens, nu i-a fost adusă atingere directă drepturilor sale şi garanţiilor stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional, inclusiv la apărare sau de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecţii, cereri, demersuri, să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator*, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate, iar în acest mod, instanţa apreciază neajunsurile admise de agentul constatator ca fiind irelevante şi insignifiante în raport cu fondul cauzei.*

Or, petenta ***Orhei Raisa****, avut posibilitate de a contesta legalitatea și temeinicia procesului-verbal și al deciziei de sancționare în instanța de judecată*, drept exercitat în mod efectiv, prin ce, dreptul la apărare al acesteia, nu a fost afectat în nici un fel.

Instanța de judecată a constatat că, prin decizia agentului constatator al IP Orhei din 09 aprilie2025, Orhei Raisa, a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional în privința lui Orhei Raisa, *pe faptul că,* în perioada 01 august-31 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptat mijloacele băneşti în valută străină, ruble ruseşti, prin intermediul contului bancar personal deschis la instituţia bancară”PSB Bank”, situată în Federaţia Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidenţiale, precum şi al referendumului republican constituţional din anul 2024.

Totodată, prin decizia agentului constatator, lui Orhei Raisa i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 lei.

Instanța de judecată atestă că, în vederea stabilirii vinovăției lui Orhei Raisa, agentul constatator a administrat următoarele probe, care au fost examinate în cadrul cercetării judecătoreştişi :

-conținutul extrasului din fișierul intitulat „Orhei” în format. xlsx, referitor la persoana Orhei Raisa, cod numeric personal *****, domiciliată în ***** din care rezultă că Orhei Raisa, este utilizatoare a numărului SIM *****, a fost identificat cu 19 conexiuni cu PSB (f.d.8);

-procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 427097 și decizia de

sancționare din 09.04.2025, întocmite în privința lui Orhei Raisa în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional(f. d 9);

- procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Orhei Raisa din 09 aprilie 2025, prin care aceasta a declarat că refuză categoric de a depune careva declarații (f. d 10);

-conținutul procesului-verbal din 09 aprilie 2025, de examinare a documentelor întocmit de către agentul constatator, referitor la persoana Orhei Raisa(f.d.24-26)

-copia ordonanței procurorului din 11 decembrie 2024, prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA „Orange" privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă (f.d. 27-28);

-conținutul procesului-verbal din 09.12.2024, privind consemnarea măsurii speciale de investigații „identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice" (f.d.27 verso);

-conținutul ordonanței din 19.11.2024 a Procuraturii Anticorupție privind autorizarea măsurii speciale de investigații (f.d.29 verso);

-copia încheierilor și mandatelor judecătorești din 01.04.2025, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în rezultatul efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516; (f.d. 30-31, 38 verso-40);

-copia ordonanței procurorului din 22 octombrie 2024, prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA „Orange" privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă (f.d. 32-33)

- conținutul copiei încheierii și mandatului judecătoresc din 22.10.2024, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024 (f.d.34-36);

- copia ordonanței procurorului din 08 noiembrie 2024, prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA „Orange" privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă (f.d. 37-39)

-conținutul copiei sesizării/informației nr.34/17/1-3594 a Inspectoratului

Național de Securitate publică al IGP al MAI din 07.04.2025, adresată șefului Inspectoratului de Poliție Orhei, Popanu Alexandru, privind inițierea de către INSP al IGP, la data de 21.03.2025 - în baza art. 374 alin. (2^1) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte ce cad sub incidența art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, *în acest sens*, solicitînd în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional, înregistrarea raportului în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni al IP Orhei, cu anexele enumerate în aceasta (f.d.41

-copia raportului privind înregistrarea contravenției nr.RAP01 564701 din 09.04.2025, emis de șef adjunct secție a IP Orhei, Cociug Svetlana, fiind anexat la raport materialul R-2 nr. 2796 din 08.04.2025, cu solicitarea înregistrării contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al IP Orhei conform art. 47^1 din Codul contravențional, pe faptul că în perioada lunilor august-noiembrie 2024, mai multe persoane din raionul Orhei, au acceptat mijloace bănești în valută – ruble rusești – prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB Bank” situată în Federația Rusă, în schimbul neexercitării dreptului său electoral în favoarea candidatului susținut de Ilan Șor, în cadrul alegerilor prezidențiale precum și pentru a vota împotriva referendumului republican constituțional desfășurat la data de 20.09.2024 (f.d.42)

- conținutul copiei ordonanței cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr.129 din 09.04.2025; (f.d.41 verso-43)

-copia raportului de analiză informațional-criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181/3 și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal; (f.d. 43 verso-47);

La 15 octombrie 2025, agentul constatator a solicitat anexarea în calitate de probă a extrasului din fișierul Excel anexat la materiadlele expediate din adresa INSP în adresa IP Orhei, *ce conține informație detaliată privind contactările cu PSB a lui Orhei Raisa la numărul de telefon ***** (Orange).*

La 19 august 2025, apărarea a solicitat administrarea următoarelor probe:

- copia deciziei Consiliului mun. Orhei nr. 6.41 din 27 iunie 2024 și anexa nr. 1 „Cu privire la aprobarea Regulamentului „Privind acordarea ajutorului financiar/asistenței caritabile pentru unele categorii de populație a municipiului Orhei”;

- *cerere privind acordarea suportului financiar de către Orhei Raisa*;

- copia legitimației de pensionar eliberată pe numele lui Orhei Raisa;

La caz, pe fondul probatoriu, instanța reține că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanțelor motivate ale procurorului și a încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigație în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorii de comunicații electronice SA

„Moldcell” privind conexiunile cu aplicația mobilă „PSB”. Aceste măsuri speciale de investigații, fiind *desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor art. 138[4] din Codul de procedură penală, au relevat o asociere direct între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele petiționarei și mesaje recepționate de la aplicația mobilă „PSB”.*

Prin urmare, ***constatarea tehnică nu poate fi trecută cu vederea, deoarece indică o interacțiune efectivă*** - fie voluntară, fie prin intermediere - ***între telefonul mobil asociat petentei și infrastructura digitală a instituției bancare ruse.***

Potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, prin aplicația „PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse ce constituie corupere electorală, iar intrarea acestor notificări *parvenite pe telefonul contestatarei, este consecința instalării în telefon a aplicației mobilă cu identificatorul „PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă,* aplicație destinată coruperii electorale.

Întrucât, ***în lipsa unor explicații rezonabile de utilizarea telefonului de către o terță persoană, transferul din partea rudelor, instalări accidentale, instanța nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau erori tehnice***, cu atât mai mult cu cât *petenta* ***Orhei Raisa, nu invocă nici un temei concret susceptibil de a explica natura acestor interacțiuni.***

Mai mult ca atât, deși *Orhei Raisa* nu și-a recunoscut vina, totuși prin extrasul din fișierele Excel, anexă la procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație se constată indubitabil faptul că pe numărul de telefon *****, în perioada ***01.08.2024-14.10.2024,*** *au parvenit 19 mesaje de la identificatorul PSB Bank.*

Se mai constată că, *mesajele relevante învinuirii formulate de agentul constatator au fost transmise destinatarului Orhei Raisa, atît pînă la intrarea în vigoare a normei de sancționare introdusă prin Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare din 15.08.2024, cît și ulterior:*

- 04.09.2024, 09.09.2024 (5 mesaje), 04.10. 2024 (2 mesaje), 07.10.2024 (2 mesaje) și 14.10.2024 (2 mesaje), *în perioada după intrarea în vigoare a Legii nr.230 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare din 15.08.2024).*

Astfel, alegația că, mesajele au parvenit ***în perioada*** de pînă la intrarea în vigoare a art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, iar perioada indicată de agentul constatator în actul de constatare este **01.08.2024**.-31.11.2024, ***și că agentul constatator nu a indicat data concretă a săvîrșirii infracțiunii,*** ce ar constitui temei de declarare a nulității absolutede declarare a nulității absolute al

procesului-verbal cu privire la contravenție, este unul nefondat. **Or, *instanța nu poate reține acest argument în calitate de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție***, avînd în vedere că, acest aspect, a fost elucidat în cursul examinării cauzei *prin cercetarea înscrisurilor ce confirmă recepționarea mesajelor de către petentă în perioada menționată supra.*

Cu referire la alegația apărării și răspunsurile parvenite de la operatorii de telecomunicații electronice precum că, site-ul psbank.ru a fost blocat pe teritoriul Republicii Moldova la solicitarea Serviciului de Informații și Securitate, instanța nu le poate aprecia drept veridice, ***deoarece blocarea unui site web pe teritoriul țării nu implică interacțiunea unei aplicații mobile sau transmiterea mesajelor direcționate spre cartelele SIM a utilizatorilor***.

În același context, evidențiază că contravenția de corupere electorală pasivă, are o componență formală, iar consumarea acesteia se realizează în momentul comiterii uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 din Codul contravențional, fără a fi necesară atingerea scopului scontat, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, cât și faptul primirii propriu-zise a remunerației ilicite, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului.

Instanța de judecată reține că, latura obiectivă a contravenției specificate la art.47^1 din Codul contravențional constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje care nu i se cuvin. Pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

Latura subiectivă a contravenției specificate la art. 47^1 din Codul contravențional se caracterizează prin intenție directă. Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegatorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47^1 din Codul contravențional.

Faptele date, au fost constatate cu titlu de principiu și prin Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 21 ianuarie 2025 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional, unde la pct. 309 Curtea a statuat că, la constatarea contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional se descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă.

Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

Pct. 317 a Hotărârii menționate, expuse anterior și în Hotărârea Curții

Constituționale nr.25 din 28 noiembrie 2024, pct. 092 Curtea consfințește că votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați.

În speța supusă examinării, nu este pus la dubii *dreptul contravenientei Orhei Raisa la vot*, însă norma prohibitivă prevăzută la art. 47^1 din Codul contravențional, urmărește scopul asigurării unor alegeri libere și corecte, fără imixtiunii din partea persoanelor terțe. *Or*, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului la vot, iar coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurate între partidele politice și între candidați.

Astfel, sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a drepturilor penale.

În acest context, ***se atestă că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele și just a ajuns la concluzia în ceea ce privește vinovăția petentei Orhei Raisa*** în comiterea contravenției incriminate, care a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente acumulate de către agentul constatator ***și cercetate în cadrul ședinței de judecată,*** iar petenta nu a prezentat instanței probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, ***de aceea faptele constatate de către agentul constatator corect au fost apreciate, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.***

Totodată, instanța de judecată reține că, *nerecunoașterea vinei de către contravenient în contestație, reprezintă un drept al contravenientului de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 CEDO,* totuși tăcerea procesuală, contribuie la conturarea unei conduite pasive care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

Instanței nu îi rămâne decât să constate lipsa interesului efectiv al petiționarei în constatarea faptei și examinarea corectă a acesteia, iar poziția acesteia nu poate fi interpretată decât o incapacitate de a înlătura prezumția de nevinovăție a lui *Orhei Raisa*.

Drept consecință, întregul material probatoriu acumulat și prezentat în *justificarea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție* ***și deciziei de sancționare*** *înserate în acesta* și raportându-le la cele constatate supra, instanța

atestă că, ***acestea sunt suficiente pentru stabilirea vinovăției lui Orhei Raisa de comiterea contravenției pentru care a fost sancționată de către agentul constatator***.

Instanța apreciază că, agentul constatator, la emiterea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427097 și deciziei de sancționare din 09 aprilie 2025, a examinat obiectiv circumstanțele cauzei, a ***dat o apreciere și o calificare juridică corectă*** acțiunilor lui ***Orhei Raisa***, *fiind administrate probe utile, pertinente şi concludente în vederea probării vinovăției petiționarei în faptele incriminate*.

Concluzionând aspectele relevate mai sus, instanţa de judecată reţine că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate de instanţă, ***iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.***

Cu privire la criticile aduse în susținerea contestației instanța de judecată le va respinge ori instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate, ***care nu au fost răsturnate în cazul de față,*** iar în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, *iar petiționarei* i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne aceste prezumții de care se bucură decizia contestată, *denotă comiterea certă şi cu vinovăţie a faptei contravenţiei de către Orhei Raisa.*

Instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

Cu referire la sancțiunea aplicată de agentul constatator, instanța reține următoarele:

Astfel, petentei ***Orhei Raisa*** de către agentul constatator, i-a fost aplicată pedeapsa în mărime de 500 unități convenționale din minimul dispoziției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional

În conformitate cu alin. (1) şi (2) art. 41 din Codul contravenţional, Sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante şi agravante. *Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă,* în limitele şi în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

La caz, instanța reține că petenta ***Orhei Raisa este pensionară, cu o pensie lunară de 2933,42 lei****, care este unica sursă de venit, fapt ce se confirmă prin înscrisurile prezentate în cadrul ședinței de judecată, astefel fiind într-o stare de vulnerabilitate.*

Prin urmare, sancțiunea aplicată de agentul constatator nu î-și va atinge

scopul scontat, aceasta fiind ***una prea aspră în coraport cu faptul că petenta este pensionară și la o vârstă înaintată,*** iar menținerea unei amenzi exagerat de mari, este în detrimentul situației financiare al ***Orhei Raisa***.

În acest sens, instanța reține că, ***o sancțiune prea aspră*** *generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege*, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Potrivit art. 44[1] din Codul contravențional, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei,* legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenției, *de personalitatea contravenientului,* de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenției, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei şi a consecințelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenții săvârșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, *instanța de judecată* sau comisia administrativă ***poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții întâi pentru contravenția respectivă***.

Din considerentele expuse, instanța consideră că în privința petentei *Orhei Raisa*, care este la prima abatere contravențională, ***este echitabilă modificarea*** *sancțiunii aplicate prin decizia de sancționare din 09 aprilie 2025* și înserată în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție din aceeași dată, *și a-i stabili o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 40(patruzeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 2000 (două mii) lei, menținînd celelalte dispoziții ale procesului- verbal cu privire la contravenție.*

În circumstanțele enunțate, instanța de judecată conchide că, contestația înaintată de către avocatul Dariev Boris în interesele petentei Orhei Raisa, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 427097 și deciziei de sancționare din 09 aprilie 2025, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, *urmează a fi admisă parțial, din alte motive decât cele invocate,* cu modificarea sancțiunii aplicate de 500 u.c., *cu de 40 (patruzeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 2000 (două mii) lei.*

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395, art. 442, 460, 462 din Codul contravențional, instanța de judecată, –

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial contestația depusă de către avocatul Dariev Boris în interesele petentei Orhei Raisa, din alte motive decât cele invocate, *și se modifică* decizia de sancționare înserată în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 427107 din 09.04.2025, prin care Orhei Raisa a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul

contravențional, *de la amendă* în cuantum de 500 (cinci sute) u.c., *cu sancțiunea de 40 (patruzeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 2000 (două mii) lei.*

Se explica lui Orhei Raisa prevederile art.34 alin.(3) din Codul contravențional, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare, din momentul aducerii la cunoștință a deciziei cu privire la sancționare. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, judecătorul (semnătura) Viorica Severin
Copia corespunde originalului, judecător Viorica Severin